

ע"פ 12244/12 - עג נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לעורורים פליליים

עפ"ג 17-12-12-
49132-12-17

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופטת שירלי רנर

המעערע
עג
ע"י ב"כ עו"ד חנית רייזמן
נגד
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

שני עורורים על גזר דיןו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט מרדי כדור) מיום 17.11.7. בנת"פ 11943-11-14.

כללי

1. המערע הורשע על יסוד הודהתו שנינתנה במסגרת הסדר טיעון באספוקת גז לא רישון (4 עבירות), אספוקת גז לא רישון בצוותא, הוצאה מכלי גפ"מ אל מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל, הכנסת מכלי גז שמולאו מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל אל תחום השיפוט של המדינה (4 עבירות), אחסון מכלי גפ"מ שאינם ריקם שלא במאונך ולא היתר (5 עבירות), והובלה ושיווק מיכלי גז של ספק אחר (5 עבירות). המערע נדון לשני חודשי מאסר בפועל, 3 חודשים ומאסר על תנאי לשושן שנים בגין עבירה של הספקת גז לא רישון, קנס בסך 7,500 ל". חולטו שני כלי רכב ומיכלי הגז. המדינה מעערעת על קולת העונש והמערע מערע על רכיב המאסר בפועל בלבד.

2. המערע הודה בחמישה אישומים. ואלה המעשים: ביום 13.5.13 הוביל המערע ברכבו מיכלי גז אל כפר חיזמה, מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל. המערע פרק את המיכלים שם, העmis מיכלי גז מלאים והובלים אל תוך תחום השיפוט. המערע נתפס במחסום חיזמה כשברכבו 10 מיכלי גז בעלי קיבולת של 12 ק"ג ו- 2 מיכלי גז בעלי קיבולת של 48 ק"ג. ביום 16.5.13 חזר המערע על פעולות אלה בכפר חיזמה ונתפס במחסום א-זעים כשברכבו 18 מיכלי גז בעלי קיבולת של 12 ק"ג. כך גם פעל ביום 22.1.14 ונתפס במחסום חיזמה שברשותו 12 מיכלי גז בעלי

קיבות של 12 ק"ג ומיל אחד בעל קיבולת של 48 ק"ג. בשלושת התאריכים הנ"ל נהג המערער במכונית 51-449-51 שבבעלותו. ביום 30.1.14 בכפר חיזמה העmis המערער על רכב שמספרו 04-59-656-2 מיל גז מלאים והובילם אל תחומי השיפוט. המערער נתפס במחסום חיזמה שבו כרכבו 9 מיל גז בעל קיבולת של 12 ק"ג. החל מיום 7.7.14 فعل המערער ביחד עם מערער 2 בצוותא לשיווק מיל גז. מערער 2 קיבל מהמערער מיל גז מלאים ופרטים של לקוחות. מערער 2 מכר את מיל גז המלאים לאוותם לקוחות, קיבל מהם את המילרים הריקים, אותם החזר למערער וקיבל ממנו תשלום תמורת כספית עבור כל מיל גז שמכר. לצורך ביצוע המכירה השתמש מערער 2 ברכב שמספרו 51-54-337, בו אישן את מיל גז. ביום 16.7.14 שהה מערער את מערער 2 לבצע עבורו עסקה של אספקת גז לצד שלישי. מערער 2 מכר מיל גז מלא וקיבל תמורתו סך של 135 ל"נ ולקח מהקונה מיל גז ריק לשם ברכבו במצבมาตรฐาน. מערער 2 נתפס וברכבו 6 מיל גז בעלי קיבולת של 12 ק"ג, חלקם מלאים וחילקם ריקים, בעלי סימונים של מספר ספקי גז.

את כל האמור לעיל ביצע המערער מבלי שהוא לו רישיון ספק גז כדין, ללא היתר להוצאה מיל גז מתוך השיפוט, וטור שהמערער מאחסן מיל גפ"מ שאינו ריקם שלא במאונך ולא היתר בדיון לכך. כמו כן, על כל מיל גז שנתפסו הופיעו סימונים של מספר ספקי גז.

טענות הצדדים

3. המדינה עותרת להחמרה עונשו של המערער החמרה של ממש, הן בעונש המאסר בפועל והן בגובה הקנס שהוטל עליו. המדינה טענה כי הgef"מ (גז חמימי מעובה), המוכר לציבור כגז ביישול, הנה חומר דליק ונפוץ, שעוצמת הפיצוץ של קילו אחד ממנו שköלה לפיצוץ של 2.5 ק"ג חומר נפץ. שימוש נכון ובטוח בו מחייבים הקפדה על כללי בטיחות מחמורים בכל שלבי הטיפול בו, החל מהפקדתו, דרך הובלתו, אחסוןו ועד להבערטו ע"י הרצן, כפי שנקבע בחקיקה מתאימה, האוסרת על אדם לעסוק בגפ"מ ולספקו מבלי שיש לו רישיון כחוק, אוסרת על החזקת מילרים מלאים שלא במאונך ולא היתר לאחסנתם, אוסרת על הוצאה או הכנסת מיל גז מחוץ ולטור איזור השיפוט של ישראל ואוסרת על הובלה ושיווק מיל גז של ספק אחר. כמו כן, חוק חומרים מסוכנים קובע כי גז דחוס או מונזל יחשב רעל וכן מהו זה חומר מסוכן. המדינה מפנה לכך שלכל העבירות בהן הורשע המערער נקבע עונש של שנת מאסר וטוונת כי בעבר מדיניות הענישה בעבירות בתחום הגז הייתה מלקה, אך עקב אירועים טראגיים שאירעו בשנים האחרונות, בהם קופחו חיים בשל התופכות גפ"מ בתבי מגורים ובכלי רכב, החמורה מדיניות האכיפה והמדיניות העונשת. לטענתה, העיסוק הפיראטי בגז, קרי חיבור מיל גז למתקני גז ביתים ללא ביצוע בדיקות כלשהן ולא פיקוח, הפרק לתופעה חמורה ומהירות משלום בחו"ל אדם, ולפיכך, המדיניות המקלה שנגאה בעבר לא השיגה את תכלית ההרתעה, לא הגנה על הערכים המוגנים ונדרשת ענישה חמירה והולמת.

4. המדינה טוענת עוד כי המערער ניהל במשך שנים לפחות עסק לשיווק ומכירת מיל גז לצורך רווח כלכלי וטור הפקת רווח שכזה. במשך שנה אחת הוא נתפס חמש פעמים לאחר שנכנס לתחום השיפוט של מדינת ישראל עם מילרים בגז ופעם אחת כשהוא מנסה לשוק מיל גז באמצעות אחר מטעמו. המילרים לא עברו בדיקות לבחינת עמידתם בכללי הבטיחות שנקבע ואופן הצבתם תוך כדי הסעתם ע"י המערער סיכון חי אדם מעצם שינוים. המערער לא הורתע לאחר שנטפס לראשונה ולאחר שנודע לו, אם לא ידע זאת קודם, כי מעשייו מהווים עבירה.

5. המדינה הוסיפה כי בית משפט קמא אימץ את פסקי הדין, אליו הם הפנתה המדינה, בהם נקבע מתחם ענישה

שנע בין מספר בודד של חודשים מאסר ועד 12 חודשים מאסר לכל אישום, אך טעה בקבועו כי מתחם זה יכול לגבי כל העבירות ייחד. לטענתה, קביעה זו מעתלתת מרבי העבירות, המועדים השונים בהם בוצעו, התקופה בה בוצעו, העובדה כי הטענו תוך תכנון מראש וכי המערער לא חדל לבצע גם לאחר שנטאפס מספר פעמים ע"י המשטרה. עוד נטען כי בהתחשב בנסיבות אלה שגה בית משפט קמא גם בקביעת עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם הענישה המקורי שקבע. באשר לגובה הकנס, נטען כי שגה בקביעת עונשו של המערער ברף התחתון של המ掩饰olan של המערער ולא בהתחשב בחומרת העבירות, אופין ומשך ביצוען, שכן, לעומת זאת מתחם הকנס בהתחשב במצבו הכלכלי של המערער ולא בקביעת גובה הקנס בתוך המתחם ולא בקביעת המתחם עצמו. עוד נטען כי שגה בית משפט קמא בכך שהתחשב בקביעת גובה הקנס בתוך המתחם ולא בקביעת המתחם עצמו. עוד נטען כי שגה בית משפט קמא בכך שהוא כשיר לעמוד לפחות בנסיבות הנפשי של המערער. המדינה טוענת כי הוגשו שתי חוות דעת של מומחים שהסכימו כי הוא כשיר לעמוד לדין, ולפיכך לא נחקרו, אך שלמעשה לא הוכיח מצבו הנפשי של המערער. לטענתה, במסגרת הティיעונים לעונש עליה מדברי המערער כי הוא היה מכור לכדרים פסיכיאטרים ואינו בעל מחלת או הפרעה נפשית, כפי שקבע המומחה מטעמו. עוד נטען כי שגה בית משפט קמא בכך שזקף לקולה את הזמן שחלף מעת ביצוע העבירות, משום שחלוף הזמן נבע למעשה מהתנהלות המערער, הדינום נדחו שוב ושוב בשל העדר חוו"ד פסיכיאטרית מטעמו או בשל התנהלותו מול שירות המבחן. ב"כ המדינה הוסיפה לעניין חומרת המעשים: המערער נihil Usk למללה משנה, הרווח כסף והפעיל אדם נוספת. וכן, מהמסמכים מטעם הפסיכיאטר המקורי עולה כי יש חשד גבוה להתחזות וכן, לעניין מדיניות עונשה יש להציג חשיבות ההרtauה.

6. ב"כ המערער טענה כי המערער הינו אדם אשר התנהל במשך שנים באוזור הגבולי של שפיות ונורמטיביות, נצל ע"י אחרים וביצע את העבירות תמורה רווח כספי דל ביותר ומצרכי מזון למשפחתו. המערער אובייחן בעבר כסובל מסכיזופרניה, בתו השניה סובל ממומם בלב ונזקקת לטיפולים רפואיים רבים, כמו כן, המערער גדול ברקע משפחתי קשה. שירות המבחן התרשם כי ברקעamusיו עמדה הפרעת האישיות ממנה הוא סובל וקיים משפחתיים. כמו כן, יש להתחשב בכך שהוא אדם דל כוחות ויכולות שהתקפה לבצע את מעשי העבירה תמורה רווח כספי זעום. בית משפט קמא לא נתן משקל להערכת שירות המבחן, לפיה עונשה מוחשית של מאסר, ولو בעבודות שירות, תפגע בתחום החיוויי שעבר המערער, שהחל לעבוד לפרנסת משפחתו וישנה אפשרות לנסיגה במצבו הנפשי היציב עצת. באשר לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, טוען הסגנור כי אין בסיס לקבעתו, לפיה המערער אינו כשיר לביצוע עבודות שירות, ולראיה, המערער עובד כiom באופן עצמאי בעסק של שאיבת בטון ואין מניעה כי תימצא לו עבודה מתאימה במסגנון עבודות שירות. הוסיף כי אין הילמה בין הרקע הנפשי והבעיות מהן סובל המערער לבין מאסר בפועל. וכן, המערער נשלח על ידי בית משפט קמא לממונה על עבודות שירות ולמרות שהמערער עובד בתקופה האחורה באופן סדייר. הממונה על עבודות השירות הערים קשיים שלא לצורך וייצר סיטואציה שלא ניתן היה לפתור אותה (המסמכים לכך - הוגשנו). הבקשה ליתן אורכה על מנת שיובהר כי המערער ראוי לבצע עבודות שירות - לא נענתה. באה הפניה לפסיכיקה לעניין המאמץ אותו על הממונה להشكיע, מקום בו למערער יש מגבלות. וכן נטען כי הוטלו רכיבי עונשה לא קלימים עבור המערער ובאיוזן הכולל יש להביעם בחשבון. המערער אינו משקף את תפוצת הכנסת מיכלי גז לישראל באופן בלתי מורשה. עבוחו של המערער נקי.

תקיר שירות המבחן , חוו"ד הפסיכיאטר המקורי וחוו"ד הממונה על עבודות השירות

7. מתקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו בן 32 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים (כiom

אב לחמשה), עובד עצמאי בשאיית בטון. בעברו הרשעה לשוטר במילוי תפקידו, בגין הוטל עליו מאסר על תנאי. בשנת 2009 אובחן כבעל הפרעת אישיות, הסובל ממצב פסיקוטי פרנוואידי שאינו מחלת נפש. המערער התקשה לשתף פעולה עם טיפולים שהוצעו לו במהלך השנים. הווער כי על רקע זה ביצע את העבירות. המערער הודה בביצוע העבירות, אך הביע עדמה מצמצמת. הומלץ להסתפק במאסר על תנאי מרთיע וקנס כספי, שכן הווער כי עונש מאסר יפגע בעבודתו ועלול לגרום לנסיגה במצבו הנפשי, וכי הוא אינו מתאים לביצוע עבודות שירות או של"צ. הפסיכיאטר המחויז בדק את המערער וקבע שהוא כשיר לעמוד לדין. הממונה על עבודות השירות קבע כי המערער אינו מתאים לביצוע עבודות שירות.

דין

8. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדינית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שומרה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלת טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סופה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

9. כפי שצווין בגזר הדין, הובלה, אחסנה, אספקה וטיפול בגין פחמייני מעובה קרוכים בסכנה ממשית לאדם ולרכוש, ועליהם להתבצע תוך שמירה על כללי הפעולה שנקבעו בהוראות החוק כדי להבטיח שפוטנציאל הנזק הגלום בהם לא יתמשך. המתחש העוני הולם צריך לבטא את הנזק הפוטנציאלי ולחתך בחשבו את צרכי ההרתעה האישית והציבורית, תוך העברת מסר מרთיע. הפסיכיקה הטילה בעבר עונשים שלא חרגו ממאסר המרוצחה בעבודות שירות, אך עקב אירועים טראגיים שהתרחשו בשנים האחרונות, בהם אירעו התפוצצותות בבתי מגורים ובכלי רכב, שהובילו לקיפוח חי אדם, חל שניי בмагמת הענישה, באופן ההולם את חומרת העבירות ופוטנציאל הסיכון הכבד שיש בכך. יחד עם זאת, נקבע כי שניי צהה צורך להיעשות באופן מתון ובהדרגות (ר': הפסיכיקה שננסקרה בת"פ (י-מ) 11-12-6747 מדינת ישראל נ' בעדאל רחמן (2016) ובת"פ (ק"ג) 13-01-60838 מדינת ישראל נ' אל טורי (2015)). עונשי מאסר בעועל הוטלו כאשר היו נסיבות חמורות ממשמעות, כגון ריבוי עבירות, עבירות נMSCות, עסקוק פיראטי גם במכירת הגז, עבודות פליליות נוספת וכדומה. בנסיבות המקירה דן, מתחש הענישה שקבע בית משפט קמא הולם את העבירות בהן הורשע המערער.

10. באשר לגזירות עונשו של המערער בתחום המתחש:

המערער עבר מספר רב של עבירות (20 עבירות). חלקן בוצעו באופן חוזר ונשנה בכל פעם שנטפס. המערער ביצע את העבירות בחמשה מועדים שונים, במהלך תקופה של כינה. עושים אלה מלמדים כי הוא פעל לאחר תכנון מראש ולא באופן אקרים או מזדמן, תוך זלזול בשלטון החוק, וכי הוא לא הורטע ולא חדל ממעשי למרות שננטפס פעם אחר פעם ע"י המשטרה. כמו כן, מעשי של המערער לא התמצו ברשנות באין נקיות אמצעי הזהירות הנדרשים להחזקה ואחסון נכונים של מכלים הגז שהיו ברשותו, אלא הוא ביצע עבירות אקטיביות, שככלו פירוק, העמסה והובלה של מכלים גז של חברות שונות אל ומוחץ בתחום השיפוט של מדינת ישראל, וכן שיווק ואספקת מכלים גז לציבור תוך העסקתו של אדם. כל זאת, מבלי שהוא בידו רישיון לעסוק בגז ולמכור גז ותוך שהוא עושה שימוש בכל רכב המצויים בשליטתו ובפיקוחו לשם ביצוע העבירות. כמו כן וכך שקבע בית משפט קמא, מידת הפגיעה באישום החמשי בערכיהם המוגנים גבוהה משמעותית מאשר באישומים האחרים, שכן עסקוק של אספקת מכלים גז, תוך העסקתו של אחר, אחסנה

של מכלי גז, אספוקתם ללקוחות ואייסוף מצלים ריקים יוצרם סיכון גבוה יותר לביטחונו של הציבור. בנוסף, העברינות המתמשכת מצדיו של המערער נעשה תוך מודעות והעדפת האינטרס הכלכלי. המערער הודה בביטול העבירות אך מידת קבלת אחריות על מעשיו, כפי שהביע בפני שירות המבחן, הנה מצומצמת.

מנגד, לזכות המערער עומדת הודהתו במיחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטו וליעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים והבעת חרטה מצדיו. כמו כן, יש להביא בכלל השיקולים לקוליה את מצבו הנפשי של המערער, מצבו המשפטי ומאמציו להשתקם ולהתפרקנס ממשלח יד עצמאי.

בכלל השיקולים, לא ניתן לומר כי נפללה טעות בהחלטת בית משפט קמא, למעט בשאלת הקנס במובן זה שגובה הקנס עומד על סך 15,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר. הקנס ישולם עד 30/8/18.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 25/7/18 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, ו' תמוז תשע"ח, 19 يونيو 2018, מעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

כרמי מוסק, שופט

שירלי רנर, שופטת

רפאל כרמל, שופט

אב"ד